

Az EK és a Csendes-óceáni államok közötti ideiglenes partnerségi megállapodás

Az Európai Parlament 2009. március 25-i állásfoglalása az egyrészről a csendes-óceáni államok, másrészről az Európai Közösség közötti ideiglenes partnerségi megállapodásról

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) Cancúnban tartott ötödik Miniszteri Konferenciájáról szóló 2003. szeptember 25-i állásfoglalására¹, a dohai forduló a WTO Általános Tanácsának 2004. augusztus 1-jén hozott határozatát követő értékeléséről szóló, 2005. május 12-i állásfoglalására², a Kereskedelmi Világszervezet Hongkongban tartott hatodik Miniszteri Konferenciájának előkészületeiről szóló, 2005. december 1-jei állásfoglalására³, a gazdasági partnerségi megállapodások fejlődésre gyakorolt hatásairól szóló, 2006. március 23-i állásfoglalására⁴, a WTO hongkongi miniszteri konferenciáját követő dohai forduló értékeléséről szóló, 2006. április 4-i állásfoglalására⁵, kereskedelemről és a szegénységről (a kereskedelmi politikák meghatározása a kereskedelemnek a szegénység enyhítéséhez való legnagyobb mértékű hozzájárulása érdekében) szóló 2006. június 1-jei állásfoglalására⁶, a Dohai Fejlesztési Menetrendről (DFM) szóló tárgyalások felfüggesztéséről szóló 2006. szeptember 7-i állásfoglalására⁷, a gazdasági partnerségi megállapodásokról szóló 2007. május 23-i állásfoglalására⁸, a gazdasági partnerségi megállapodásokról szóló 2007. december 12-i állásfoglalására⁹, valamint a 2008. június 5-i álláspontja az általános tarifális preferenciák rendszerének 2009. január 1-jétől 2011. december 31-ig történő alkalmazásáról, illetve az 552/97/EK és az 1933/2006/EK rendelet, valamint a 964/2007/EK és az 1100/2006/EK bizottsági rendelet módosításáról szóló tanácsi rendeletre irányuló javaslatról¹⁰,
- tekintettel a csendes-óceáni államok és az Európai Közösség közötti ideiglenes gazdasági partnerségi megállapodásra,
- tekintettel az egyrészről az afrikai, karibi és csendes-óceáni országok (AKCS), másrészről az Európai Közösség és tagállamai közötti, 2000. június 23-án Cotonouban aláírt partnerségi megállapodásra (Cotonoui Megállapodás),
- tekintettel az Általános Ügyek és Külkapcsolatok Tanácsa (GAERC) 2006. áprilisi,

¹ HL C 77. E, 2004.3.26., 393. o.

² HL C 92. E, 2006.4.20., 397. o.

³ HL C 285 E., 2006.11.22., 126. o.

⁴ HL C 292. E, 2006.12.1., 121. o.

⁵ HL C 293. E, 2006.12.2., 155. o.

⁶ HL C 298. E, 2006.12.8., 261. o.

⁷ HL C 305. E, 2006.12.14., 244. o.

⁸ HL C 102. E, 2008.4.24., 301. o.

⁹ HL C 323. E, 2008.12.18., 361. o.

¹⁰ Elfogadott szöveg, P6_TA(2008)0252.

2006. októberi, 2007. májusi, 2007. októberi, 2007. novemberi és 2008. májusi következtetéseire,

- tekintettel a gazdasági partnerségi megállapodásokról szóló 2007. október 23-i bizottsági közleményre (COM(2007)0635),
 - tekintettel az Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezményre (GATT), és különösen annak XXIV. cikkére,
 - tekintettel a WTO Miniszteri Konferenciájának negyedik ülésén, 2001. november 14-én Dohában elfogadott miniszteri nyilatkozatra,
 - tekintettel a WTO Miniszteri Konferenciájának hatodik ülésén, 2005. december 18-án Hongkongban elfogadott miniszteri nyilatkozatra,
 - tekintettel a kereskedelemösztönző támogatással foglalkozó munkacsoportnak a WTO Általános Tanácsa által 2006. október 10-én elfogadott jelentésére és ajánlásaira,
 - tekintettel az ENSZ 2000. szeptember 8-i Millenniumi Nyilatkozatára, amely a millenniumi fejlesztési célokat (MFC-eket) mint a nemzetközi közösség által a szegénység felszámolása érdekében közösen kialakított kritériumokat határozza meg,
 - tekintettel a G8-ak által 2005. július 8-án elfogadott, gleneaglesi közleményre,
 - tekintettel az eljárási szabályzata 108. cikkének (5) bekezdésére, 103. cikkének (2) bekezdésével összefüggésben,
- A. mivel az EU-nak az AKCS-országokkal meglévő kereskedelmi kapcsolata – amely az utóbbiaknak nem kölcsönös alapon biztosított preferenciális hozzáférést az EU piacaihoz – 2008. január 1-jétől nem felelt meg a WTO szabályainak,
- B. mivel a GPM-ek olyan, a WTO-val összeegyeztethető megállapodások, amelyek célja a regionális integráció támogatása és az AKCS-gazdaságok világgazdaságba történő fokozatos integrálásának előmozdítása, ekként mozdítva elő fenntartható társadalmi és gazdasági fejlődésüket, és hozzájárulva az AKCS-országokban a szegénység felszámolására irányuló általános erőfeszítéshez,
- C. mivel a gazdasági partnerségi megállapodásokat egy olyan hosszú távú kapcsolat kialakítására kell használni, amelynek keretében a kereskedelem támogatja a fejlődést,
- D. mivel az ideiglenes EPA-k olyan árukereskedelmi megállapodások, amelyek az AKCS-országok és az Európai Unió közötti kereskedelem megszakadásának megelőzésére irányulnak,
- E. mivel a jelenlegi pénzügyi és gazdasági válság azt jelenti, hogy a fejlődő világ számára a kereskedelempolitika fontosabb lesz, mint korábban bármikor,
- F. mivel az ideiglenes gazdasági partnerségi megállapodás középpontjában az árukereskedelem és a WTO-val való összeegyeztethetőség áll,
- G. mivel a WTO-szabályok nem kívánják meg a gazdasági partnerségi megállapodások részes államaitól, de nem is tiltják meg számukra, hogy a szolgáltatások területén

liberalizációs kötelezettségeket vállaljanak,

- H. mivel a megállapodásokban szereplő kötelezettségvállalások országos és regionális hatásai igen jelentősek lehetnek,
- I. mivel idáig az AKCS-országok 14+1 (Kelet-Timor) tagból álló csendes-óceáni államai közül mindössze Pápua Új-Guinea és a Fidzsi-szigeteki Köztársaság parafálta az ideiglenes gazdasági partnerségi megállapodást,
- J. mivel az ideiglenes GPM valószínűleg befolyásolja Pápua Új-Guinea és a Fidzsi-szigeteki Köztársaság, valamint más kereskedelmi partnerek közötti jövőbeli megállapodások alkalmazási körét és tartalmát, illetve a régió tárgyalási helyzetét,
- K. mivel az Európai Unió és a csendes-óceáni országok gazdasága között korlátozott verseny van, mivel az európai uniós export többségét olyan termékek alkotják, amelyeket a csendes-óceáni országok nem termelnek, de szükségük van rá közvetlen fogyasztás vagy a hazai ipar ellátása céljából,
- L. mivel a Fidzsi-szigeteken jelenleg katonai kormányzat van hatalmon, és végleges GPM kizárólag akkor jöhet létre, ha valamennyi érintett politikai csoport egyetértésével megállapodás születik a demokratikus választásokkal kapcsolatos ütemtervről,
- M. mivel a Tanács felszólított a demokrácia sürgős és teljes körű helyreállítására, valamint a polgári rend mielőbbi visszaállítására,
- N. mivel az AKCS-országok csendes-óceáni regionális csoportosulása 14, meglehetősen szétszórtan elhelyezkedő szigetállamból és Kelet-Timorból áll, teljes népessége pedig kevesebb, mint 8 millió fő; mivel más régiókkal összehasonlításban a csendes-óceáni államok jelentős mértékben eltérnek egymástól méretüket és jellemzőiket tekintve, hiszen a legnagyobb közülük (Pápua Új-Guinea) háromezerszer nagyobb, mint a legkisebb (Niue);
- O. mivel az export jövőbeni növelése szempontjából a halászatban és a halászattal kapcsolatos tevékenységekben és iparágakban rejlenek a legnagyobb lehetőségek,
- P. mivel az új kereskedelmi szabályok mellé a kereskedelmi vonatkozású segítségnyújtás fokozottabb támogatásának kell társulnia,
- Q. mivel az EU kereskedelemösztönző támogatásra irányuló stratégiája a fejlődő országok azon kapacitásait hivatott támogatni, hogy az új kereskedelmi lehetőségek előnyeiket kihasználják,
- R. mivel az Európai Unió és az AKCS-országok között tárgyalások folytak új, és rugalmasabbá fejlesztett származási szabályok elfogadásáról, amelyek megfelelő, az országok korlátozott kapacitási szintjét tekintetbe vevő végrehajtás esetén jelentős előnyökkel járhatnak,
- S. mivel az Európai Unió és a csendes-óceáni országok között jelenleg zajló, az ideiglenest követően a végleges gazdasági partnerségi megállapodás kidolgozását célzó tárgyalások menetrendje azon alapul, hogy a megállapodást 2009 végére aláírják,

1. hangsúlyozza, hogy ezek a megállapodások csak abban az esetben tekinthetők kielégítőnek, ha elérik az alábbi három célkitűzést: támogatást nyújtanak az AKCS-országoknak a fenntartható fejlődéshez, elősegítik a világkereskedelemben való részvételüket és megerősítik a regionális fejlődés folyamatát;
2. hangsúlyozza, hogy e megállapodás fő célja, hogy a fejlesztési célok, a szegénység mérséklése, az alapvető emberi jogok tiszteletben tartása által hozzájáruljon a millenniumi fejlesztési célok eléréséhez, és további céljai: eszközöket adása az AKCS-országoknak a fenntartható fejlődéshez, világkereskedelemben való részvételük elősegítése, a regionális fejlődés folyamatának megerősítése, az Európai Unió és az AKCS-országok közötti kereskedelem fellendítése és az AKCS-országok gazdasága diverzifikálásának előmozdítása;
3. hangsúlyozza, hogy a csendes-óceáni országok gazdaságának megnyitásából fakadó lehetséges negatív következmények megelőzése érdekében az Európai Uniónak támogatást kell biztosítania, hogy kereskedelmi preferenciák, illetve a gazdasági és társadalmi fejlődés építése révén valódi előnyöket nyújtson;
4. úgy véli, hogy a GPM-nek elő kell segítenie és fokoznia kell a kereskedelmet, a gazdasági növekedést, a regionális integrációt, a gazdasági diverzifikációt és a szegénység mérséklését;
5. biztatja a tárgyaló feleket, hogy a terveknek megfelelően 2009 folyamán zárják le a tárgyalásokat; arra ösztönzi a feleket, hogy hozzanak meg minden intézkedést annak érdekében, hogy az AKCS-országok és az Európai Unió közötti átfogó gazdasági partnerségi megállapodásokat a terveknek megfelelően 2009 vége előtt véglegesíteni lehessen;
6. elismeri az EU és AKCS-partnerországai közötti, WTO-előírásoknak megfelelő megállapodások megkötésének fontosságát és előnyeit, mivel ilyen megállapodások nélkül jelentős zavarok jelentkeznek a mi kereskedelmi kapcsolatainkban és az ő fejlődésükben; ez megmutatkozott az Európai Unióba irányuló növekvő kereskedelemről adódó előnyökben, amelyeket a cottonoui megállapodás által biztosított preferenciális tarifák 2007. december 31-i lejártát követően az exportőrök élveznek;
7. üdvözli, hogy az Európai Unió az AKCS- országok és az Európai Unió közötti kereskedelem liberalizálásának elősegítése céljából a legtöbb termék esetében teljes mértékben vám- és kvótamentes hozzáférést biztosít az Európai Unió piacához;
8. kiemeli az ideiglenes gazdasági partnerségi megállapodás aláírását mint ezen régió egészének fenntartható növekedése irányába tett szükséges lépést, és hangsúlyozza a folyamatos tárgyalások fontosságát egy átfogó megállapodás létrehozása érdekében, amely ösztönzi a kereskedelmet, a beruházásokat és a regionális integráció fokozását;
9. üdvözli az ideiglenes gazdasági partnerségi megállapodásokon belüli átmeneti időszakok létrehozását a kis- és középvállalkozások (kkv-k) részére annak érdekében, hogy a kkv-k igazodni tudjanak a megállapodás által előidézett változásokhoz, és sürgeti az Csendes-óceániai államok hatóságait, hogy továbbra is támogassák a kkv-k érdekeit az átfogó gazdasági partnerségi megállapodás megkötésére irányuló tárgyalásaik során;

10. sürgeti a Bizottságot, hogy ne gyakoroljon nyomást a csendes-óceáni államokra, hogy fogadják el a liberalizációs kötelezettségvállalásokat a szolgáltatások terén, és az úgynevezett „szingapúri kérdéseket”;
11. sürgeti az AKCS-országokat, hogy mozdítsák elő a liberalizációs folyamatot, és ösztönzi e reformok árukereskedelmen túlra történő kiterjesztését annak érdekében, hogy a szolgáltatások kereskedelmének liberalizációját is fokozzák;
12. kéri szilárd szabályozási keret bevezetését a szolgáltatásokra vonatkozó tárgyalások esetében, garantálva az egyetemes szolgáltatásnyújtást és azt, hogy az alapvető közszolgáltatások feltétlenül kívül essenek a tárgyalások körén;
13. felhívja az Európai Uniót, hogy nyújtson fokozott és megfelelő segítséget az AKCS-országok hatóságainak és a magánszférának az ideiglenes gazdasági partnerségi megállapodás aláírását követő gazdasági átmenet megkönnyítése érdekében;
14. sürgeti az érintett országokat, hogy nyújtsanak egyértelmű és átlátható tájékoztatást ezen országok gazdasági és politikai helyzetéről és fejlődéséről a Bizottsággal folytatott együttműködés fejlesztése érdekében;
15. sürgeti az átfogó gazdasági partnerségi megállapodásokról tárgyaló feleket, hogy teljes mértékben vegyék figyelembe a természeti erőforrásokkal való átlátható gazdálkodást, és határozzák meg a legjobb gyakorlatokat, amelyek ahhoz szükségesek, az érintett országok a lehető legtöbb előnyhöz jussanak ezen erőforrások által;
16. kiemeli a régió belüli kereskedelem fontosságát és a regionális kereskedelmi kapcsolatok bővítésének szükségességét a régió fenntartható növekedésének biztosítása érdekében; hangsúlyozza a különböző regionális szervezetek közötti együttműködés és összhang fontosságát;
17. továbbra is arra ösztönöz, hogy a „dél és dél közötti” kereskedelem, a gazdasági fejlődés és a regionális integráció további támogatása érdekében csökkentsék a fejlődő országok és a regionális csoportok közötti vámtarifákat, amelyek ma a kereskedelmi érték 15–25%-át teszik ki;
18. felhívja a Bizottságot, hogy tegyen meg mindent annak biztosítása érdekében, hogy újrainduljanak a dohai fejlesztési menetrenddel kapcsolatos tárgyalások, és hogy a kereskedelem liberalizálásáról szóló megállapodások továbbra is előmozdítsák a szegény országok fejlődését;
19. meggyőződése, hogy az átfogó gazdasági partnerségi megállapodásokat a dohai fejlesztési menetrendről szóló megállapodás kiegészítésének, nem pedig alternatívájának kell tekinteni az AKCS-országok számára;
20. tiszteletben tartja a kereskedelem védelméről szóló, kétoldalú biztosítékokkal ellátott fejezet szükségességét; felszólítja mindkét felet e biztosítékok indokolatlan alkalmazásának kerülésére; felszólítja a Bizottságot, hogy az átfogó gazdasági partnerségi megállapodásra irányuló, folyamatos tárgyalások keretében fogadja el az ideiglenes gazdasági partnerségi megállapodásban szereplő biztosítékok felülvizsgálatát, hogy megfelelően, átlátható módon és gyorsan fel lehessen azokat használni abban az esetben, ha alkalmazásuk feltételei teljesülnek;

21. támogatja a mezőgazdasági termékek és egyes feldolgozott mezőgazdasági termékek vonatkozásában megállapított, vámtarifaszám alóli kivételeket, mivel ezek elsősorban ezen országok új iparágainak vagy érzékeny termékeinek védelmére irányulnak;
22. kéri a ratifikációs folyamat gyors lefolytatását annak érdekében, hogy a partnerországok számára felesleges késedelem nélkül elérhetőek legyenek az ideiglenes gazdasági partnerségi megállapodás előnyei;
23. emlékeztet arra, hogy miközben az ideiglenes megállapodást a folyamat első lépésének lehet tekinteni, jogi értelemben ez egy teljes mértékben független nemzetközi megállapodás, amelynek nem automatikus következménye az átfogó GPM létrejötte, vagy az, hogy az ideiglenes GPM eredeti aláírói az átfogó GPM-et is alá fogják írni;
24. felszólítja a Bizottságot, hogy a lehető legnagyobb rugalmasságot alkalmazza a folytatódó tárgyalásokon, amit a kérdéssel kapcsolatos 2008. májusi és novemberi GAERC következtetések is említenek;
25. felhívja a Bizottságot, hogy vegye figyelembe a csendes-óceáni államok azon kérését, hogy az átfogó gazdasági partnerségi megállapodásban tárgyalják újra az ideiglenes gazdasági partnerségi megállapodás azon vitás kérdéseit, amelyeket a csendes-óceáni államok módosítani vagy törölni kívánnak;
26. hangsúlyozza, hogy a csendes-óceáni térségből eddig csupán Pápua Új-Guinea és a Fidzsi-szigeteki Köztársaság írta alá a megállapodást, a regionális csoportosulás más tagjai pedig az aláírás ellen döntöttek, mivel az Európai Unióval folytatott árukereskedelmük kisebb mértékű;
27. hangsúlyozza, hogy a valódi regionális piac létrehozása teremti meg a gazdasági partnerségi megállapodások sikeres végrehajtásának legfőbb alapját, és hogy a regionális integráció alapvető fontosságú a csendes-óceáni államok társadalmi és gazdasági fejlődése szempontjából;
28. hangsúlyozza, hogy biztosítani kell azt, hogy az ideiglenes GPM ne csökkentse a politika, valamint a közvélemény gazdasági integráció iránti érdeklődését a csendes-óceáni térségben;
29. hangsúlyozza ezért, hogy az ideiglenes GPM végrehajtása és az átfogó GPM megtárgyalása során megfelelő figyelmet kell fordítani csendes-óceáni térségben zajló integrációs folyamatokra;
30. rugalmas, aszimmetrikus és pragmatikus megközelítést ajánl az átfogó gazdasági partnerségi megállapodásra vonatkozó jelenlegi tárgyalásokhoz; ezzel összefüggésben felhívja a Bizottságot, hogy különösen vegye figyelembe a csendes-óceáni térség államainak a megállapodás fejlesztési vonatkozásait illető kéréseit; e tekintetben üdvözli a GAERC 2008. májusi következtetéseit;
31. rámutat, hogy a megállapodás hatással lehet a csendes-óceáni régió és legközelebbi és legnagyobb kereskedelmi partnerei (Ausztrália és Új-Zéland) közötti kapcsolatokra is, és el kell kerülni, hogy a jelenlegi megállapodás rendelkezései megakadályozzák az ezekkel az országokkal kötendő jövőbeli kereskedelmi megállapodásokat;

32. elismeri a fejlesztési együttműködésről szóló fejezet beillesztését az átfogó gazdasági partnerségi megállapodásba, amely kiterjed az árukereskedelmi együttműködésre, a kínálati oldali versenyképességre, a vállalkozásokat erősítő infrastruktúrára, a szolgáltatások kereskedelmére, a kereskedelemhez kapcsolódó kérdésekre, az intézményi kapacitásfejlesztésre, valamint a költségvetési kiigazításokra; felhívja mindkét felet arra, hogy vállalt kötelezettségük értelmében csak a megfelelő kapacitás létrejöttét követően zárják le a versenyről és kormányzati beszerzéseikről szóló tárgyalásokat;
33. emlékeztet arra, hogy a GPM-nek nemcsak szerkezetében és tartalmában, hanem végrehajtásának módjában és szellemében is támogatnia kell a csendes-óceáni államok fejlesztési célkitűzéseit, politikáit és prioritásait;
34. hangsúlyozza, hogy a gazdasági partnerségi megállapodásnak hozzá kell járulnia a millenniumi fejlesztési célok eléréséhez;
35. elismeri, hogy az Európai Unió szelektív módon alkalmazza a legnagyobb kedvezmény elvét az összes AKCS szubregionális csoport körében;
36. emlékeztet a kereskedelemösztönző támogatásra vonatkozó uniós stratégia 2007 októberében történt elfogadására, amelyben kötelezettséget vállaltak a kereskedelemmel kapcsolatos összes uniós támogatás 2010-ig évi 2 milliárd euróra (EUR 2 000 000 000) történő növelésére (1 milliárd EUR a Közösségtől, 1 milliárd EUR a tagállamoktól); ragaszkodik ahhoz, hogy a csendes-óceáni régió megfelelő és méltányos részt kapjon ebből;
37. felszólít a kereskedelemösztönző támogatási források arányának korai meghatározására és biztosítására; hangsúlyozza, hogy e pénzeszközöknek többletforrásokat és nem pusztán az Európai Fejlesztési Alap szerinti finanszírozás átcsomagolását kell jelenteniük, meg kell felelniük Pápua Új-Guinea és a Fidzsi-szigeteki Köztársaság prioritásainak, valamint hogy kifizetésüknek időben, előre jelezhető módon, valamint a nemzeti és regionális stratégiai fejlesztési tervekhez vonatkozó végrehajtási menetrendekkel összhangban kell történniük; emlékeztet arra, hogy a gazdasági partnerségi megállapodásnak nemcsak szerkezetében és tartalmában, hanem végrehajtásának módjában és szellemében is támogatnia kell a csendes-óceáni államok fejlesztési célkitűzéseit, politikáit és prioritásait;
38. felszólítja a Bizottságot – tekintettel a Tanács által a szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásaival (TRIPS) és a gyógyszerekhez való hozzáféréssel kapcsolatban, 2007. szeptemberében tett kötelezettségvállalásokra –, hogy az átfogó GPM keretében ne folytasson tárgyalásokat azokról a gyógyszerészettel kapcsolatos TRIPS-plus rendelkezésekről, amelyek a közegészséget és a gyógyszerekhez való hozzáférést érintik, tartózkodjon a Szabadalmi Együttműködési Szerződés és a Szabadalmi Jogi Szerződés betartására vagy az azokban foglalt kötelezettségek elfogadására irányuló követelésektől, tartózkodjon a 2004/48/EK irányelv¹ feltételeinek alkalmazásától, és ne vezessen be olyan szabályokat az átfogó GPM-be, mint például a nem eredeti adatbázis-védelem;

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2004/48/EK irányelve (2004. április 29.) a szellemi tulajdonjogok érvényesítéséről (HL L 157., 2004.4.30., 45. o.).

39. kifejezi, hogy továbbra is támogatja az Európai Közösség és a csendes-óceáni térség közötti átfogó GPM megkötését, ideértve a kulcsfontosságúnak tekinthető szellemi tulajdonjogról szóló tárgyalásokat is, amelyek a nyugati technológiai termékeken kívül a biodiverzitást és a hagyományos tudást is magukban foglalják;
40. megfelelő és átlátható, egyértelmű szereppel és befolyással rendelkező ellenőrzési mechanizmusokat szorgalmaz a gazdasági partnerségi megállapodások hatásának nyomon követése érdekében az AKCS-országok nagyobb részvételével és az érdekelt felekkel folytatott széles körű konzultáció mellett;
41. fontosnak tartja, hogy a GPM-ek végrehajtása során hozzanak létre egy megfelelő nyomon követési rendszert, amelyet a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság, valamint a Fejlesztési Bizottság tagjaiból álló illetékes parlamenti bizottság koordinál, biztosítva az egyensúlyt az Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság vezető szerepének fenntartása és a kereskedelmi és fejlesztési politikák átfogó következetessége között; ennek a parlamenti bizottságnak rugalmas módon kell működnie és munkáját aktívan össze kell hangolnia az AKCS–EU Közös Parlamenti Közgyűléssel; úgy véli, hogy a nyomon követésnek az egyes ideiglenes gazdasági partnerségi megállapodások elfogadása után kell megkezdődnie;
42. hangsúlyozza az AKCS-országok parlamentjei és a nem állami szereplők részvételét a gazdasági partnerségi megállapodások ellenőrzésében és irányításában, és kéri a Bizottságot, hogy segítse elő részvételüket a folyamatban lévő tárgyalásokban; ennek érdekében a részvételen alapuló megközelítés alapján egyértelmű menetrendet kell kialakítani az EU és az AKCS-országok között;
43. hangsúlyozza, hogy az átfogó gazdasági partnerségi megállapodásnak felülvizsgálati záradékot és globális hatáselemzést is tartalmaznia kell, amelyet három-öt évvel a megállapodás aláírása után kell elvégezni, a megállapodás társadalmi és gazdasági hatásának – beleértve a végrehajtás költségeit és következményeit is – megállapítása érdekében; kéri, hogy az Európai Parlamentet és a csendes-óceáni államok parlamentjeit vonják be a megállapodás bárminemű felülvizsgálatba;
44. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az EU tagállamok és az AKCS-országok kormányainak és parlamentjeinek, az AKCS–EU Miniszteri Tanácsnak és az AKCS–EU Közös Parlamenti Közgyűlésnek.